KRAKUS.

SOBOTA 4 MAJA, 1822. *NUMER* 87.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1794; Polacy szturmom, zdobywają Bydgoszcz.

LIS PATRJOTA.

BAJKA.

" O najdroższa ojczyzno! -- rzecze lis żałosny,
„ Do chałupki wieśniaczej pierwszego dnia wiosny;
„ Twoj pan mniej siedząc w izbie przy ciepłej pogodzie,
„ Dostrzeże i niescierpi Lisa w swej zagrodzie!
„ A tak biedny wygnaniec, na rozpaczy drodze,
„ Żegnam was kaczki, gęsi, kury i kurczęta,
„ Może już ztąd nazawsze nieszczęsny uchodzę! -- „
Skończył na tem -- i łzami zlał chytre oczęta. --
" Niech cię licho precz poniesie!
„ Zawoła kogut na grzędzie;
„ Znajdziesz ty ojczyznę w lesie,
„ Gdy tylko w niej co kraść będzie.

„ Zdrajca, wszędy jest jak w domu.
„ I rad się bogaci;
„ A dla zysku lada komu
„ Przeda nawet braci. „ --
Niech mnie teraz świat nazwie gdaraczem i zrzędą
Z bajkami takiemi;
Lecz na całej ziemi
Podobni patrjoci, byli, są i będą.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Kąpiele siarczane w Krzeszowicach w okręgu rzeczypospolitej krakowskiej, z skutków lekarskich sławne, rozpoczną się dnia 15. Maja r. b. -- Pawillon, dworki większe i mniejsze, tudzież gmach wysokie łazienki zwany, z wygody i czystości zalecają się. Pałac ku zabawie publicznej codziennie otworzony będzie, gdzie teatrzyk i bale, równie podczas tegorocznych kąpiel dawane, uprzyjemnią wieczory. Osoby potrzebujące kąpieli mineralnych żelaznych, takiemiż usłużone bydź mogą. Lodownia i piwnice, do użytku wolnego bawiących na kąpielach gości są przeznaczone. Ubogim cierpiącym, zapewniają się bezpłatne kąpiele z żywnością i mieszkaniem w gmachu właściwym; doczego jednak krajowcy pierwszeństwo mieć będą. Dla ułatwienia kommunikacyi z Krakowem, ustanowiona jest z strony Rządu poczta, na czas trwających kąpieli.

Już od dawna wsławione są Krzeszowice z piękności promenad, ogrodów i okolic pysznych; uwielbił one tegoczesny pełen genijuszu poeta F. Wężyk w swym poemacie "*Okolice Krakowa*„ w r. 1820. Dziś -- coraz nowych przybywa im upięknień, które JW. Hrabia Artur Potocki dziedzic hrabstwa tenczyńskiego, dla uprzyjemnienia miejsca tworzyć postanowił. -- K...„

Wczoraj po południu, *Wincenty Milcer*, Radomianin, uczeń czwortoletni nauk lękarskich w Uniwersytecie tutejszym, zaledwie powstawszy z 13dniowej choroby, wypadł oknem z pierwszego piętra, roztrzaskał głowę i w kilkunastu minutach zakończył życie. Młodzieniec ten pięknych nadziei, przykładnych obyczajów, powszechnie jest żałowany. --

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Grecya. Zwycięztwo 3 Marca ze wszech stron potwierdzone, takie jeszcze zawiera szczegoły: Flotta turecka składała się z 60. żaglów, po połączeniu się z okrętami Barbaresków i baszy Egiptu. Na 10,000, wojska wysadzonego na ląd, uderzył jenerał *Kolkotron*, zbił na głowę i zniweczył do szczętu. Waleczny admirał *Tombazy* dowodził flottą grecką z 83 żagli złożoną. Turcy chcieli uniknąć bitwy, lecz Grecy w pośrod okrzyków: "*Niech żyje Wolność! Smierć Barbarzyńcom!*„ uderzyli ze wszystkich stron i świetne lubo krwawe odnieśli zwycięztwo. -- Sławny Jzmael Gibraltar admirał egipski i Kapudan Bej dostali się niezawodnie w ręce zwycięców. -- Grecy utracili tylko 4. okręty, lecz mnóstwo tureckich zatopili, spalili i zabrali. --

Turcy chcieli uderzyć od morza na twierdzę *Nowarino*, ale jenerał Norman, będący tam z 43. officerami, przymusił ich do odwrotu.

Turcya i Rossya. *Poseł* francuzki w krotce ma opuścić Stambuł. -- Znowu zabrali Turcy okręt pod austryacką banderą. -- Goniec londyński utrzymuje: że do Multan i Wołoszczyzny nienależy przypuścić nowego Pana, byłoby to jak mówi, w brew polityce dzisiejszej nietykalności granic. [GH.] Podczas wielkiej rady w Dywanie 28 Lutego, gdzie na zapytanie czy ma bydź wojna? odpowiedziano jednomyślnie: *że tak!*... -- Mufty, arcykapłan turecki, przez pobożność swoją wniosł: aby biednym

chrześcijanom przynajmniej życie darować, bo któżby robił w polu za panów kraju, to jest za wszystkich Turków.?..?..?.. -- Już nawet i rząd francuzki jest za wojną przeciwko muzułmanom, pisma ministeryalne tamtejsze zupełnie dziś ton odmieniły.

Ameryka Południowa. Poseł rzeczypospolitej kolumbijskiej, bawiący w Paryżu P. *Zea*, w nocie do rządu francuzkiego, jaka do do wszystkich innych mocarstw europejskich rozesłaną została, tak między innemi pisze: "*Po niewoli od trzech wieków cierpianej, zrzuciła Ameryka swe jarzmo. -- Hiszpanja niema już nic z nią wspólnego! Ta niepodległość przywraca prawy porządek i cierpienia dawne niweczy. Dwunastoletnia wojna przywróciła nam wolność. Koalicya całej Europy zachwiała by się w swych układach. Ameryka chce żyć w przyjaźni z wszystkiemi narodami. Rzeczpospolita kolumbijska na zasadach konstytucyi jest utrwalona. Już Hiszpanja piędzi ziemi tam nieposiada. --* 60,000 *wojska z równie potężnym odwodem, zapewnia byt narodowi! niepotrzebuje on z nikim w Europie przymierza, chce tylko związków przyjacielskich. Wszystkim państwom i narodom, które nieuznają Rzeczypospolitej kolumbijskiej, wzbroniony będzie przystęp do jej krajów i portów! --*

Anglja. Wielka rada gabinetowa w ministerstwie spraw zagranicznych odbyła się 19 Kwietnia. -- Rewolucya w Jrlandyi nieustaje.

Francya. Deputowany Lafitte na posiedzeniu 15 Kwietnia, powstając przeciw ministrom, wyrzekł te słowa: "*Tron który się nieopiera na większości opinii w narodzie, stoi nad przepaścią wulkaniczną! Może kto nazwie mnie buntownikiem, lecz ja obstaję za tronem; bo dążę do jego ustalenia! Potęga w dzisiejszych czasach nieopiera się na rycerstwie, na starych zwaliskach feodolizmu, na zabobonnych namiętnościach. Przeciwnie te trzy przedmioty, zagrażają nawałnicą okrętowi monarchii. -- Równość obywatelska spokojność publiczną, obalają przywileje z podwojnem prawem wyborów.*"